

Segédanyag 01-02 modul

1. MODUL – Bevezetés:

Esetleírások: Esetleírások a gyerekekkel való kommunikációs gyakorlathoz:

1. Egy tizennégyéves lány szülei úgy döntenek a továbbtanulásáról, hogy őt nem kérdezik meg. Az enyhe fokban fogyatékos lány nagyon ügyes mindenféle kézműves technikákban és ezzel kapcsolatosan szeretne tovább tanulni, de a szülők mégis kereskedelmi iskolába akarják íratni. A lányt nem érdekli ez a munka, nehezen érti és nem tudja követni a tananyagot, így a tanárok és a szülők is elégedetlenek vele. Senki nem kérdezi a lányt, és nem elemzi a helyzetet.

2. Egy egy éves lány csecsemő fejsérüléssel kerül kórházba. A nyugtalan egyedülálló anya elmondja, hogy megrázta idegességében a gyermeket. A gyermekjóléti szolgálat a kórházból egyenesen nevelőszülőkhöz helyezi, a kétségbeesett anya beleegyezik az elhelyezésbe. Nagyon sajnálja, amit történt, megkönnyebbül, hogy a gyerek biztonságban van, és elmondja, hogy a jelenlegi helyzetében nem tudja vállalni a gyerek gondozását, nevelését. A következő két évben lassan összeszedi magát, életmódot változtat, munkát vállal, abbahagyja az ivást. A változás részeként érdeklődni kezd a gyerek iránt, és szeretné a szülői készségeit erősíteni. A kisgyerek ezen közben jól beilleszkedett a nevelőcsaládba, megszerette a többi ott élő gyermeket. Hogyan döntene a gyerek elhelyezése ügyében, visszakerüljön-e az anya gondozásába, vagy maradjon a nevelőszülőknél? Milyen előnyök és hátrányok származhatnak egyik, vagy másik megoldásból? Mi lenne az optimális megoldás?

3. A 12 éves fiú és lány ikrek szülei válni készülnek, és első körben megállapodnak, hogy a gyerekek az anyánál maradnak. Kiderül azonban hamarosan, hogy nehezen megy az együttműködés a szülők között, sok a konfliktus, egymást okolják, manipulációval vádolják a másikat, és mindketten áldozatnak érzik magukat. A gyerekek rossz állapotba kerülnek a stressz miatt, romlik az iskolai teljesítményük, és a mentálhigiénés státuszuk. A fiú bepisil és durvaskodik, a lánynak evési zavarai támadnak és vagdosni kezdi a karját pengével. Végül mindkét szülő kéri a gyerekek felügyeleti jogot a bíróságon. A gyerekek mindenképpen együtt szeretnének maradni, de a lány nem akar az apjával, míg a fiú nem akar az anyjával élni a továbbiakban? Hogyan lehet megoldani ezt a problémát?

2. MODUL – Jogok és legfőbb érdekek:

Dalok: Azonosítsd a dalokat!

1. "Sürgős figyelmeztetés minden kiskorú Katalin nevű lakosunk részére! Tudomásunkra jutott, hogy hazánkba betört oszmán csapatok Önöket célpontjuknak tekinthetik. Áldozataikat először mély nátrium-kloridos forrásban szeretnék megméríteni, majd pedig abroncsok alsó tesztelésére használják fel. Tájékoztatjuk Önöket továbbá, hogy a nagy sebességgel közeledő oszmán csapatok megérkezésük után fejlődéssel történő kivégzést fogantatosítanak."

2. "Megkérünk mindenkit, aki lépéseit nem tudja az általunk megadott ritmushoz koordinálni, ne álljon sorba este az üzemi konyhán, mivel számukra rétest biztosítani nem áll módunkban. Emellett felhívánk viszont a figyelmet az említett táplálék pozitív tulajdonságaira, valamint arra, hogy Honvédségünk számára kifejezetten ezt az ételtípust írják elő a hivatalos szervek."
3. "Mivel a körzetünkben észlelhető csókák csípése madárinfluenzával fenyegethet, valamint látásában korlátozott kis korú varjak jelenléte is aggodalomra adhat okot, gyermekünk keresztanya két lóerős járművéért küldetett. Meg kell azonban tagadnom ezt a kérését, mivel e közlekedési eszközt szintén potenciális veszélyforrás, pontosabban tollas baromfi(a)k foglalták el."
4. "Teljesen felújított, eredeti meghajtással rendelkező nosztalgiavonat indul a második vágányról Kanizsa állomásra. Megerősítjük, hogy a vonat a kanizsai pályaudvarra megy. A szerelvény elején az irányítási funkciókért a gépész-menedzser felel, ő az, aki a szerelvényt hajtó mozdony irányvektorát és sebességét meghatározza. Más források szerint vonatkísérőként az utolsó kocsiiban tartózkodik az a töltött tézstaféleség, amelynek feje táplálkozásunk egyik legfontosabb gumós gyökérnövényévé alakult."
5. „Értesítjük önt, hogy hő-és fénysugárzó tevékenységének elmulasztása esetén a kertgazdálkodásra kijelölt telkek mögött található baromfi állományának a súlyos hőveszteség következtében igen magas létszámbeli csökkenését lesz kénytelen elkönyvelni. Megértését köszönjük."
6. „Biológiai kutatócsoportunk élénken pigmentált, ámde farkkal és külső hallószervekkel nem rendelkező fiatal kérődzőre lett figyelmes. E rendhagyó tényt figyelembe véve lakásvásárlásunkat olyan helyszínen tervezzük, amelynek közvetlen közelében lehetőség van a tej piaci áron való beszerzésére."
7. „Környezetvédelmi hivatalunk megkér minden önálló tudattal és aktív mozgáskoordinációval rendelkező, folyamatosan fotoszintetizáló fanyúlványt és fotoszintézis-receptort, hogy rejtőzzön el. Nyomatékosan kérjük őket, rejtőzzenek el! Ezen kívül a tisztelt várakozók figyelmét felhívánk a nemesfém nyílászáró átjárhatóságának újbóli létrejöttére, amely alatt kiemelten javasoljuk számukra a fej lehúzása melletti áthaladást."
8. „Minden olyan macskaféle, amelynek domináns genotípusa a szürke alapon csíkos (illetve ezeknek fejszőrzete külön), kéretik a köpült tejtermék pontos helyének meghatározására. Együttműködésük már csak azért is rendkívül kívánatos volna, mivel arcszőrzetükön tisztán kivehető a bűnjel, melynek alapján kemény retorzióra számíthatnak."
9. "Figyelem! Ismeretlen oknál fogva súlyosan megsérült egy hosszúlábú, "gilice" névre hallgató szárnyas. A madár lábszárán észlelhető sebet vélhetően egy kis-ázsiai fiatalkorú vágóeszközzel ejtette, kezelését

hazánk fia végzi fúvó, ütő és húros hangszerek együttes alkalmazásával."

Esetleírások: Esetfeldolgozás egy Európai Emberi jogi Bizottsági döntés alapján!

1. Egy 14 éves lányt a nevelőapja le akar filmezni meztelenül. A tervezett felvétel idején a svéd törvények még nem tiltották valakinek a filmezését, fényképezését az érintett beleegyezése nélkül, és így a jogi szabályozás szerint nem sérült személyes integritása.

2. Egy négyes testvérpárról van szó. A Lány (Z) 1982-ben, az egyik fiú (A) 1984-ben, a másik fiú (B) 1986-ban, és a legkisebb lány (C) 1988-ban születtek angol szülők gyermekeként. A védőnő jelzése alapján a gyermekjóléti szolgálat kísérte figyelemmel a családot a következő 4,5 évben, többféle probléma miatt, többek között egy másik jelzés alapján, miszerint Z ételt lopott. Sokféle támogatást kaptak a szülők, míg 1989-ben egy betörés nyomozásakor a rendőrök súlyos állapotokat találtak a gyerekek szobáiban a lakásban. Többek között a matracok átáztak a vizelettől.

1990 márciusában jelentették, hogy A és Z ételt loptak az iskolai élelmiszerárolókból, A és B arcán karmolások, sérülések voltak láthatók. Több alkalommal jelzés érkezett, hogy a gyerekeket bezárták a szobáikba, és az ablakon székletet találtak. Végül 1992 június 10-én a gyerekeket krízis nevelőszülőkhöz helyezték el, az anya kérésére, ellenkező esetben ő bántalmazni fogja őket. A kivizsgálást végző pszichológus súlyos lelki zavarokat állapított meg a három idősebb gyerek esetében, és azt mondta, hogy ez volt a praxisában a legszörnyűbb érzelmi bántalmazási és elhanyagolási eset, amit tapasztalt.

A kirendelt védő a helyi önkormányzat felelősségének megállapítását kérte az ellenük indított eljárásban, azt állítva, hogy a súlyos károkozás és elhanyagolás a hatóságok késedelmes, illetve elmulasztott beavatkozásának volt betudható a gyerekek jóléte és védelme érdekében. Az eset elérte a Lordok Házát, ahol elutasították. Döntését 1995 június 29-én úgy indokolta Lord Browne-Wilkinson bíró a három gyerek esetének elemzése alapján, hogy a közpolitikai szempontok alapján a helyi önkormányzatok nem vonhatók felelősségre, ha nem tesznek eleget a törvényben foglalt kötelezettségeiknek a gyerekek védelme érdekében.

3. Négy Tbilisziben élő grúz kérelmezőről van szó, N.Ts. nevű nőről és az ő 3 unokaöccséről, akik kiskorúak. Az anya – N.Ts. nővérenek - halálát követően 2009 novemberében, a három fiú a nagynénjénél és az anyai nagyszülőknél éltek. Az apjuk G.B. kábítószerfüggősége miatt éppen elvonókúrán volt, korábban már elítélték kábítószer fogyasztás miatt. 2010 elején az apa a bírósághoz fordult, hogy nála helyezték el a gyerekeket. A bíróság kérte a helyi gyermekjóléti ellátást végzőket, hogy nevezzék ki a gyerekek képviselőit és érdekeik védelmére valakit, majd májusban a bíróság úgy döntött, hogy a gyerekeket az apánál helyezi el. Mivel a terápia eredményesnek tűnt, és nem szenvedett semmilyen mentális problémától, a bíróság úgy ítélte meg, hogy alkalmas a szülői feladatok ellátására. Egyidejűleg a bíróság nem találta megalapozottnak azt a jelentést, ami szerint a gyerekek szeparációs szorongástól szenvednek és negatív érzésekkel viseltetnek az

apjuk iránt, ezért a nagynéninél történő elhelyezésen nem kellene változtatni. A gyermekjóléti szolgálat képviselőjét nem vonták be a döntéshez vezető folyamatba, és az anyai család fellebbezése során őt, mint "érdekelt felet" hallgatták meg. 2011 februárjában a másodfokú bíróság megváltoztatta a döntést, és egyetértett, hogy a gyerekek maradjanak az anya családjának gondozásában. A legfelső bíróság 2011 októberében visszautalta az esetet a másodfokú bírósághoz, ismételt mérlegelésre. 2012 februárjában megváltoztatták korábbi ítéletüket, és az apának ítélték a gyerekeket, a nagynéni és az anyai nagyszülők fellebbezését pedig elutasította a legfelső bíróság. Ennek ellenére a fiúk ott maradtak az anyai családban, mert nem voltak hajlandók az apához költözni, és kétszer is meghiúsult az a kísérlet, hogy átadják őket az apának.

A nagynéni, az általa beadott panaszban azt kifogásolta, hogy a bíróság megsértette a fiúk jogát a magán- és családi élethez (8. cikk) és a hatóságok elmulasztották megfelelően képviselni a gyerekek legfőbb érdekeit az eljárás során, tehát maga az eljárás sem volt megfelelő.

Esetleírások: Határozzuk meg a gyermekek jogait!

1. Egy siketnéma gyermek szülei válni készülnek, és vita van közöttük a gyerek elhelyezéséről. Az apa azt szeretné, ha a gyermek kollégiumba menne, ahol szerinte jobbak az oktatási feltételek, míg az anya szerint az érzelmi támogatás ennél fontosabb és ezért ő együtt szeretne maradni a 10 éves gyerekekkel. Ki beszéljen és hogyan a gyermekkel, ha osztott felügyelet mellett döntenek, és hogyan érhető el megegyezés ebben az esetben?

2. Egy inkubátorban hagyott újszülöttet fogad örökbe egy család. Komoly lélektani és etikai dilemmát okoz a szülőknek, hogy elmondják-e a gyerekeknek, hogy örökbefogadása előtt az inkubátorba tette őt egy ismeretlen. Egyrészt nem akarnak neki hazudni, másrészt attól félnek, hogy nagyon komoly lelki sérülést okozhat az identitás és az önértékelés szempontjából is, ha nyilvánvalóvá válik, hogy elhagyták, és sosem fogja megismerni a vérszerinti családját, és születése körülményeit. A szakembereknek kell tanácsot adniuk.

3. Őt 3 és 14 év közötti korú testvér él egy nevelőszülői családban. A szülők a gyerekek bántalmazása miatt töltik börtönbüntetésüket, szülői felügyeleti joguk megszűnt. Mindegyikük örökbe fogadható, valamennyien cigányok. Magyarországon senki nem akarja őket örökbe fogadni, de külföldi örökbe fogadók szívesen magukhoz vennék a két legfiatalabb, 3 és 5 éves gyereket. Mik a gyerekek legfőbb érdekei? Különbözik, vagy egyezik?